

Тетяна ГАЇНА,
викладач ВСП “Могилів-Подільський
технологічно-економічний фаховий коледж ВНАУ”

ТЕХНОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ - СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ

Вступ. Сьогодні ефективність, успіх і конкурентноздатність підприємства визначає добре навчений, правильно організований і вмотивований персонал. В умовах інформатизації виробництва посилюються вимоги до кваліфікації фахівців, їх здатності до поліфункціональності. Особливо зростає значення концептуальних навичок, а саме: володіння аналітичними здібностями, інформаційна сприйнятливість, комунікабельність, навченість, інтелект, здатність самостійно приймати рішення [2].

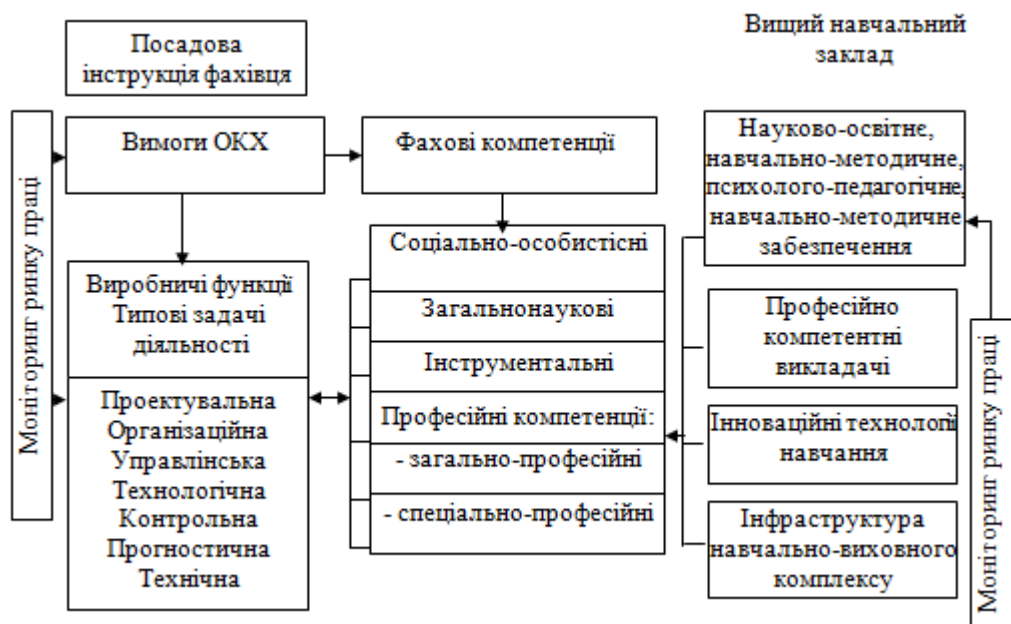
Виклад основного матеріалу. Сучасний спеціаліст повинен бути компетентним, тобто володіти комплексом знань, умінь, здібностей, досвідом та особистісними якостями для здійснення певного виду діяльності в суспільстві. Компетентності – це замовлення соціуму на підготовку його громадян, це вимоги ринку праці до фахівців. Рівень освітньо-кваліфікаційної підготовки молодших спеціалістів повинен відповідати очікуванням і потребам особистості, держави, суспільства [1].

Для підготовки конкурентноздатного фахівця у ВСП «Могилів-Подільський технологічно-економічний фаховий коледж Вінницького НАУ» активно пропагується і застосовується компетентнісно-орієнтована технологія навчання. Вона основана на принципах системності і послідовності інтеграції знань і умінь та міжпредметних зв'язків, що забезпечує формування і розвиток професійної компетентності майбутніх фахівців, їх комунікативну здатність, готовність до креативного розгортання набутих знань і навичок у життєвих ситуаціях.

Багаторічний досвід роботи над проблемою переконує, що процес формування та розвиток компетентності фахівця – це не лінійна модель підготовки спеціалістів, це не простий підсумковий перелік чи збільшення обсягу нормативних знань, вмінь, навичок та якостей особистості. Компетентність – це органічне поєднання, інтеграція знань, умінь, досвіду, особистісного ставлення на умовах міждисциплінарного підходу, це готовність та здатність учасників інноваційного освітнього процесу творчо і ефективно співпрацювати для досягнення мети.

Технологічна компетентність – це складова цілісної професійно-особистісної структури фахівця. Це система креативно-технологічних знань, навичок, здібностей, професійних якостей майбутнього фахівця. Технологічна компетентність розглядається як логічне поєднання професійних теоретичних знань і способів та здатність їх застосовувати у практичній діяльності, уміння аналізувати і оцінювати виробничі ситуації та формувати цілісне уявлення за проблемою.

Запроваджено і утверджено модель інтегральної особистісної освіти, що забезпечить формування цілісних інтегративних характеристик фахівця відповідно до конкретних умов виробничої діяльності. Скореговано структурно-логічну схему навчального плану за освітньою програмою “Зберігання і переробка зерна”, змінено характер зв’язків та співвідношення між навчальними дисциплінами професійно-практичного циклу. Зміст теоретичного і практичного навчання сформовано на компетентнісній основі, з урахуванням специфіки та перспектив професійної діяльності, здійснено переструктурування змісту навчальних дисциплін, розроблено реальні предметні (міжпредметні) професійні компетенції, засоби контролю і визначення рівня сформованості професійних компетенцій, відбувається пошук і апробація форм і методів формування фахових компетенцій.

Модель формування професійних компетенцій

Це забезпечує системне мислення, спрямовує професійну компетентність до розуміння сутності та визначення ефективних напрямів вирішення реальних проблемних ситуаційних завдань.

З досвіду роботи над проблемою встановлено, що процес формування і становлення професійної компетентності студентів за освітньою програмою «Зберігання і переробка зерна» відбувається поетапно: базовий етап (1-курс) – формування комунікативної, загальнонаукової компетентності, накопичення базових знань фундаментальних і галузевих наук; інтеграційний етап (2-3 курси) - формування предметно-орієнтованої професійної компетентності, здатності до системного мислення, розуміння причинно-наслідкових зв'язків; кваліфікаційний етап (3-4-й курс) - формування і розвиток спеціально-професійної компетентності, здатності володіти, осмислювати, поєднувати і використовувати знання, уміння, досвід. Відбувається розвиток і удосконалення технічних, технологічних, прогностичних компетенцій: уміння аналізувати технологічні схеми, проектувати сучасні зерносховища, перебудовувати застарілі технології, використовуючи обладнання нового покоління. Найбільш характерним етапом становлення майбутнього фахівця є процес інтеграції навчання з реальним виробництвом. Розробляються моделі професійної діяльності молодшого спеціаліста на різних

посадах. Враховуються реальні виробничі ситуації і особливості технології, можливості формування професійної самостійності у виборі рішень і розробці пропозицій, щодо ефективного розв'язання типових і нетипових виробничих завдань, відповідальності за кінцевий результат праці.

Запровадження такої гнучкої динамічної системи створює умови навчального середовища для набуття професійних компетенцій впродовж життя, сприяє конкурентоспроможності випускників на ринку праці, їх здатності бути успішними в особистих і соціальних потребах.

Висновки. Моделювання технологічних компетентностей майбутнього молодшого спеціаліста є головною передумовою становлення його, як професіонала, здатного творчо розв'язувати нестандартні завдання сучасного виробництва. Поняття “компетентність” знаходиться нині в епіцентрі світової думки, оскільки розкриває якісно нові перспективи розуміння місії освіти та життєвих результатів освітньої діяльності, здатність ефективно працювати і діяти у соціумі. [1]

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Кобилянська І.М. Формування професійної компетентності з охорони праці у майбутніх фахівців / Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми / Зб. наук. пр. Випуск 35. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2018. С. 280-286.
2. Науково-методичні засади професійної підготовки кваліфікованих робітників в умовах євроінтеграції / [Нестерова Л., Лузан П., Манько В. та ін.]; за заг. ред. Л. Нестерової. – К.: ППТО НАПН України, Педагогічна думка, 2012.